

POSTANOWIENIE

2 sierpnia 2023 r.

Sąd Najwyższy w Izbie Cywilnej w składzie:

SSN Ewa Stefańska

na posiedzeniu niejawnym 2 sierpnia 2023 r. w Warszawie
w sprawie z powództwa S.P. i M.P.
przeciwko Bankowi spółce akcyjnej w W.
o zapłatę,
na skutek skargi kasacyjnej Banku spółki akcyjnej w W.
od wyroku Sądu Apelacyjnego w Białymstoku
z 22 czerwca 2022 r., I ACa 970/21,

- 1) odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania;**
- 2) zasądza od pozwanego na rzecz powodów 5 417 zł (pięć tysięcy czterysta siedemnaście) tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego w postępowaniu kasacyjnym.**

UZASADNIENIE

Wyrokiem z 22 czerwca 2022 r. Sąd Apelacyjny w Białymstoku zmienił wyrok Sądu Okręgowego w Białymstoku z 24 czerwca 2021 r. w sprawie z powództwa S.P. i M.P. przeciwko Bankowi S.A. w W. o zapłatę, w pkt I i II w ten sposób, że zasądził od pozwanego na rzecz powodów solidarnie kwoty 50 000 zł oraz 6 500 CHF za jednoczesnym zaofiarowaniem przez choćby jednego z powodów na rzecz pozwanego zwrotu kwoty 225 000 zł; oddalił apelację pozwanego w pozostałej części i orzekł o kosztach postępowania.

Pozwany wniósł skargę kasacyjną, w której zaskarżył wyrok Sądu Apelacyjnego w całości oraz domagał się uchylenia tego wyroku i przekazania

sprawy Sądowi drugiej instancji do ponownego rozpoznania, ewentualnie uchylenia zaskarżonego wyroku w całości i orzeczenia co do istoty sprawy.

W odpowiedzi powodowie wnieśli o odmowę przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania i zasądzenie od pozwanego na ich rzecz kosztów postępowania kasacyjnego.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Skarga kasacyjna nie kwalifikowała się do przyjęcia celem jej merytorycznego rozpoznania.

Zgodnie z treścią art. 398⁹ § 1 k.p.c., Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli: (1) w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne; (2) istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów; (3) zachodzi nieważność postępowania lub (4) skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona. Sąd Najwyższy bada tylko wskazane w skardze kasacyjnej okoliczności uzasadniające wniosek o przyjęcie jej do rozpoznania, a nie podstawy kasacyjne i ich uzasadnienie.

Skarga kasacyjna została ukształtowana w przepisach Kodeksu postępowania cywilnego jako nadzwyczajny środek zaskarżenia, nakierowany na ochronę interesu publicznego przez zapewnienie rozwoju prawa, jednolitości orzecznictwa oraz prawidłowej wykładni, a także w celu usunięcia z obrotu prawnego orzeczeń wydanych w postępowaniu dotkniętym nieważnością lub oczywiście wadliwych, nie zaś jako ogólnie dostępny środek zaskarżenia orzeczeń umożliwiający rozpoznanie sprawy w kolejnej instancji sądowej. Koniecznej selekcji skarg pod kątem realizacji tego celu służy instytucja tzw. przedsądu, ustanowiona w art. 398⁹ k.p.c., w ramach której Sąd Najwyższy dokonuje wstępnej oceny skargi kasacyjnej. Ten etap postępowania przed Sądem Najwyższym jest ograniczony – co należy podkreślić – wyłącznie do zbadania przesłanek przewidzianych w art. 398⁹ § 1 pkt 1-4 k.p.c., nie obejmuje zaś merytorycznej oceny skargi kasacyjnej. W razie spełnienia co najmniej jednej z tych przesłanek, przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania jest usprawiedliwione.

Jako uzasadnienie wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania wskazano szereg istotnych zagadnień prawnych, które sformułowano w formie pytań:

- „Czy w świetle przepisu art. 111 ust. 1 pkt 4 w zw. z art. 131 ust. 1 pr. bank. w zw. z art. 24 ust. 3 w zw. z art. 17 ust. 4 pkt 2 ustawy o NBP w zw. z art. 2 ust. 2 lit. c i art. 12 ust. 1 lit. d rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 596/2014 z 16 kwietnia w sprawie nadużyć na rynku oraz uchylające dyrektywę 2003/6/WE Parlamentu Europejskiego i Rady i dyrektywę Komisji 2003/124/WE 2003/125/WE i 2004/72/WE („rozporządzenie MAR”) w zw. z art. 70 ust. 2 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o obrocie instrumentami finansowymi, postanowienia indeksacyjne zawierające odesłanie do wewnętrznych tabel kursowych banku, w których następowało określenie kursu waluty, mogą być uznane za sprzeczne z dobrymi obyczajami i rażąco naruszające interes kredytobiorcy, a tym samym mogą być uznane za postanowienia niedozwolone (abuzywne) w rozumieniu przepisu art. 385¹ §1 k.c., w sytuacji, gdy kursy publikowane przez bank miały rynkowy charakter, a bank podlegał stałemu nadzorowi przez organy administracji”;

- „Czy sąd powszechny w ramach kryteriów jakimi powinien kierować się w procesie oceny abuzywności postanowienia umownego oraz skutków uznania postanowienia umownego za abuzywne, stosownie do art. 385¹ § 1 k.c. oraz 3 ust. 1 dyrektywy 93/13, ma również obowiązek dokonania oceny możliwości dalszego obowiązywania umowy, uwzględniając przy tym treść pozostałych postanowień umowy oraz czynności i zachowań konsumenta związanych z zawarciem i realizacją umowy, stosownie do reguł wykładni oświadczeń woli stron w rozumieniu art. 65 § 1 i 2 k.c.?”;

- „Czy w sytuacji, gdy w dacie dokonania przez sąd powszechny oceny abuzywności postanowienia umownego oraz skutków uznania postanowienia umownego za abuzywne (data orzekania), w związku ze zrealizowaną przez strony w formie aneksu zmianą treści umowy, zmieniło się również brzmienie postanowienia umownego w taki sposób, że nie ma już ono charakteru abuzywnego, a stwierdzenie abuzywności postanowienia umownego w jego pierwotnym brzmieniu może skutkować upadkiem (unieważnieniem) całej umowy,

to stosownie do reguł wykładni oświadczeń woli stron w rozumieniu art. 65 § 1 i 2 k.c. nie powstaje po stronie konsumenta skutek w postaci niezwiązania go tym postanowieniem umowy (w jego pierwotnym brzmieniu), ewentualnie niezwiązania go pozostałymi postanowieniami umowy - art. 385¹ § 1 i § 2 k.c. w zw. z art. 6 ust 1 Dyrektywy i to niezależnie od woli niezwiązania umową, która została wyrażona przez konsumenta?”.

W orzecznictwie Sądu Najwyższego przyjmuje się, że istotnym zagadnieniem prawnym w rozumieniu art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c. jest zagadnienie objęte podstawami kasacyjnymi, doniosłe z punktu widzenia rozstrzygnięcia sprawy i nierozwiązane dotąd w orzecznictwie, którego wyjaśnienie może się przyczynić do rozwoju prawa. Powołanie się przez skarżącego na takie zagadnienie wymaga jego sformułowania oraz uzasadnienia występowania w sprawie (por. postanowienia SN: z 28 listopada 2003 r., II CK 324/03; z 7 czerwca 2005 r., V CSK 3/05; z 13 lipca 2007 r., III CSK 180/07; z 22 listopada 2007 r., I CSK 326/07; z 26 września 2005 r., II PK 98/05, i z 10 maja 2019 r., I CSK 627/18).

Skarga kasacyjna nie spełnia powyższych kryteriów. W istocie zagadnienia prawne wskazane przez skarżącego są pytaniami o trafność stanowiska Sądu Apelacyjnego wyrażonego w związku z rozstrzygnięciem tej konkretnej sprawy i polemiką z tym stanowiskiem, związaną z zastosowaniem konkretnych przepisów prawa. Ponadto przedstawiona problematyka była już wielokrotnie przedmiotem wypowiedzi Sądu Najwyższego (zob. np. uchwałę 7 sędziów SN – zasadę prawną - z 7 maja 2021 r., III CZP 6/21, OSNC 2021, nr 9, poz. 56; wyroki SN: z 4 kwietnia 2019 r., III CSK 159/17; z 9 maja 2019 r., I CSK 242/18; z 11 grudnia 2019 r., V CSK 382/18, OSNC-ZD 2021, nr 2, poz. 20; z 21 czerwca 2021 r., I CSKP 55/21; z 3 lutego 2022 r., II CSKP 459/22; i z 4 kwietnia 2019 r., III CSK 159/17).

Z przytoczonych względów należało odmówić przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania (art. 398⁹ § 2 k.p.c.).

O kosztach postępowania kasacyjnego orzeczono na podstawie art. 98 § 1 k.p.c. w związku z art. 108 § 1, art. 391 § 1 i art. 398²¹ k.p.c., z uwzględnieniem § 2 pkt 7 w zw. z § 10 ust. 4 pkt 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia

22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie (Dz. U. z 2015 r., poz. 1800).

[a!]

(A.G.)

